

Prof. Bogomolec, iznajditelj življenj- skega seruma, umrl

LONDON, 20. julija.—V starosti 65 let je umrl profesor Aleksander Bogomolec, ruski iznajditelj seruma, o katerem se domneva, da utegne eventualno podaljšati človeško življenje na 150 let.

Moskovski radio poroča, da je odlični ruski znanstvenik umrl večer po daljši bolezni. Kakor je znano, je bil že dalj časa bolan na srcu, vsled česar ni mogel rabiti zdravila, katerega je sam iznašel.

Dr. Bogomolec je bil predsednik Ukrajinske akademije znanosti, poslanec vrhovnega sveta Sovjetske zveze, podpredsednik vrhovnega sveta Ukrajinske republike in član prezidija Sovjetske akademije znanosti.

Njegova knjiga "Podaljšanje življenja" je prošli mesec izšla v Zedinjenih državah v angleškem prevodu. V tej knjigi je podal svoje teorije in nazore, ki so bili mnogo bolj zmerni kot pa pretirane trditve, ki so bile objavljene poprej od strani nekaterih krogov glede seruma, katerega je iznašel.

Serum je znan pod kratko ACS. Profesor Bogomolec je trdil, da njegova raba ustavi propadanje gotovih telesnih sestavin, ki se pojavi s prihodom srednje starosti, in da bi se na ta način normalna dolgotrajnost življenja mogla podaljšati do 125 ali 150 let.

TAJNIK ZDRUŽENIH NARODOV V MOSKVI

OSLO, 20. julija. — Trygve Lie, tajnik Združenih narodov, je danes z letalom odpotoval v Moskvo, kjer ostane dva ali tri dni. Lie je rekel, da je njegov obisk v Moskvi neuradnega značaja.

AMERISKI PROPAGANDIST ZA NACIJE UMRL

BERLIN, 20. julija. — Danes se je uradno zvedelo, da je prošega oktobra umrl v nekem tabornu za vojne ujetnike v Rusiji ameriški časnikar Frederick W. Kaltenbach, ki je med vojno ostal v Nemčiji in vodil radijsko propagando za nacije. V Zd. državah je bil leta 1943 obtožen veleizdajstva.

V BOLNISNICI

Mrs. Frances Lukač, 9607 Prince Ave., se je podala v Mt. Sinai bolnišnico, kjer se je podvrгла operaciji. Nahaja se v 3. nadstropju, oddelek C, kjer jo prijateljske lahko obiščejo od 3. do 4. ure popoldne in zvečer od 7. do 8. ure. Želimo ji, da bi čim prej popolnoma okrevala!

NA OBISKU

Mr. in Mrs. Louis Raspet sta prišla iz Pueblo, Colo., na obisk v Cleveland za dva tedna. Tu se nahajata pri Mr. in Mrs. Frank Azman na 6501 St. Clair Ave., kjer ju prijatelji lahko obiščejo. Mrs. Raspet je sestrična Mrs. Azmanove. Želimo jima obilo zabave in razvedrila v naši nasebini!

NA OPERACIJI

Miss Ann Germ, hčerka Mr. in Mrs. John in Anna Germ, 16205 Arcade Ave., se je podvrгла operaciji prošle srede v Mt. Sinai bolnišnici. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi čim prej popolnoma okrevala!

Omejena kontrola cen odobrena v kongresu

Kontrola za živež ima postati veljavna šele 20. avgusta; renti se "zamrznejo" do 30. junija 1947

WASHINGTON, 20. julija.—Konferenčni odsek obeh zbornic kongresa se je nocoj zedinil na obnovi kontrole za cene in rente za dobo enega leta, toda je odložil povratek kontrole za cene mesa, perutnine, mlečnih produktov in žita do 20. avgusta.

Kontrola za omenjene predmete se ima obnoviti z omejenim dnem, ako bo poseben odbor treh mož ugotovil, da so cene tako narastle, da je tak korak potreben, v nasprotnem slučaju pa jestvine ostanejo nekontrolirane.

Truman bo kompromisno predlogo najbrž podpisal

Kompromisna predloga, katero mora podpisati predsednik Truman, predno bo dobila moč zakona, bo dala tajniku poljedelskega departmanta skoro diktatorsko oblast nad OPA, kajti on bo imel odločilno besedo glede cen za vse poljedelske produkte.

Tukaj obstaja vtis, da se predsednik Truman ne strinja s predlogo, da pa jo bo podpisal, ker je prišel do zaključka, da kongres ni pripravljen uzakoniti predloge, kakršno je zahteval, ko je vetiral prvotni zakonski načrt OPA.

Kakšni renti bodo uveljavljeni, še ni znano

Kar se rentov tiče, je gotovo, da bo kontrola obnovljena in da ostane v veljavi do 30. junija 1947, toda jasno še ni, ali bodo uveljavljene cene, ki so bile v veljavi pod starim OPA zakonom, ali se bo odredilo kake spremembe. Tozadevno odločitev glede rentov in drugih stvari, ki pridejo iznova pod kontrolo, bo podal direktor OPA.

Državna zbornica sklicana za akcijo glede rentne postave

COLUMBUS, O., 20. julija. — Gov. Lausche, ki je prošli petek sklical državno zakonodajno izredno zasedanje, ki se ima sniti v ponedeljek (danes), je nocoj izjavil, da oklica ne bo preklical, dasiravno izgleda, da bo kongres sprejel postavbo za podaljšanje rentne kontrole.

Gov. Lausche je dostavil, da država Ohio ne more špekulirati o tem, ali bo zvezni kongres resnično obnovil rentno kontrolo, dokler se ne bo to dejansko zgodilo.

DOŠLA IZ DOMOVINE

Pred nedavnim je dospela iz domovine, iz Postojnskega okraja na Primorskem sestra Mrs. Anne Yakuš iz E. 159 St., in sicer je prišla iz Omaha, Nebraska, k svojemu možu, s katerim sta se poročila, ko se je on tam nahajal kot ameriški vojak. Njeno dekleško ime je bilo Danica Gorjanc. Tja v Nebraska se je podala k sestri na obisk Mrs. Yakuš in ž njo tudi nečakinja neveste, Josephine Gorjanc. Nevesti kličemo dobrodošla v našo deželo!

Ubita pri pometanju

Pokvarjena napeljava v električnem čistilcu, s katerim je pometal hišo, je v soboto povzročila smrt 51-letne Mrs. Clare Viets, 21763 N. Park Drive. Ko se je mož vrnil s dela, je ženo našel mrtvo na tleh poleg električnega čistilca.

Napetost v deželah Srednjega vzhoda; priprave fevdalcev

LONDON, 16. julija. (O.N.A.) — Poznavalci razmer na Srednjem vzhodu trde, da se vrši v vseh deželah teh predelov pod krinko borbe proti komunizmu velikanska gonja proti vsem potencialnim elementom opozicije, katero žele sedanje vladajoče klikke iztrebiti s koreninami vred.

Čisto mogoče je, da se nahaja tudi nekaj komunistov med onimi, ki so bili dozdaj zaprti. Toda v Egiptu na primer, so celo wafdisti, katerih edina krivdica je ta, da so v opoziciji proti absolutističnemu režimu kralja Farouka, obtoženi, da delajo za komuniste.

Posedujoči razred odločen za boj proti reformam

Nekoliko manj je znanega o nedavnih aretacijah v Siriji in Iraku, toda vsakdo ve, da gre rodbinam fevdalcev le za to, da si ohranijo svoj privilegirani položaj, katerega so jim zaščitile pred vsem velike sile.

Njihove pozicije so v zadnjem času nekoliko omajane, ker je bilo toliko kmetov in tečajkov vpoklicanih na delo na utrdbah, odkoder so se vrnili domov z zahtevami za reforme, katerih pa jim njihovi gospodari nečesto priznati za nobeno ceno.

Zatiranje ljudstva pod krinko boja proti komunizmu

Velika Britanija je bila o aretacijah v Kairu in Bagdadu obveščena šele, ko je bilo vse končano — tako da ni mogla dati svojemu naziranju o tem, ali so umestne ali ne. S tem, da delajo pod krinko antikomunizma, pričakujejo arabski fevdalci najti priznanje in odobravanje v zunanjem svetu, češ, da so se odločili za take mere le v prid Veliki Britaniji.

V resnici pa so nastopili le proti takim elementom, ki bi utegnili postati nevarni njihovim lastnim zasebnim interesom.

Uslužbenci knjižničnih zahteva- jo boljše plače

Upravni odbor javnih knjižnic v Clevelandu je v petek zahteval prošnjo unije uslužbencev za povišanje plače, nakar je unijski predsednik Jacob Reibel izjavil, da se bo apeliralo na splošno javnost, da podpre zahtevo uslužbencev, o kateri je rekel, da spričo rastoče druginje nujno potrebujejo poviška.

POTOVSKY NA OBISKU PRI PREDSEDNIKU

WASHINGTON, 18. julija. — Jacob S. Potosky, naslednik pokojnega Sidney Hillmanna, načelnika Amalgamated Clothing Workers unije, je imel danes kratek razgovor s predsednikom Trumanom v Beli hiši.

Novi grobovi

EDWARD TREBETS

Smrt na jezeru sta našla v petek zvečer okrog 7 ure Gertrude Crawford, stara 20 let, stanujoča na 1002 E. 66 Pl., in Edward Trebets, star 25 let, stanujoč na 1008 E. 71 St., ki je tekom vojne služil pri zračni pehoti. Dvojica se je podala na vožnjo po jezeru v najetem motornem člunu, da najde uteho pred hudo vročino. Oba sta utonila, ko je čoln kakih 200 čevljev od obrežja Gordon parka zašel hlood, katerega je pokrivala voda, in se razbil. V čolnu se je nahajala še ena mlada dvojica, ki pa se je rešila. Mati mrtve deklice pravi, da se je hči vedno bala vode in da se ni nikdar naučila plavati.

Nesrečnejši je stanovol na 1008 E. 71 St. Rojen je bil v Washington, Pa., in je 3 leta služil v ameriški armadi iz katere je bil častno odpuščen pred šestimi meseci. Bil je član društva Comrades št. 566 SNPJ. Tukaj zapuščata mater Agnes, tri brate: Franka, Johna in George ter tri sestre: Mrs. Josephine Naponic, Mrs. Angelina Colinear in Margaret. Oče Frank je umrl pred petimi leti. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 10. uri iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

FRANK SVETTE

Kot smo v petek poročali, je po tri-dnevni bolezni preminil Frank Svette, p. d. Marinčič, stanujoč na Bartlett in Libby Rd. Pokojni je bil 82 let star ter je bil doma iz Kranja, fara Dobernič, odkoder je prišel v Ameriko pred 54 leti. Poleg žalujoče soproge Marije, rojene Mulh, zapuščata sinove: Johna, Antona, Franka, Martina, Josepha in Louisa, hčere: Mrs. Anna Babin, Mrs. Mary Krecek, Mrs. Pauline Stepič, Mrs. Rose Grega, Mrs. Agnes Kable in Frances, vnuke, pravnuke ter več drugih bližnjih sorodnikov. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 8:30 uri iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče.

ATOMSKA KONTROLA DRASTIČNO SPREMENJENA

WASHINGTON, 20. julija. — Poslanska zbornica je danes sprejela senatni načrt za atomsko kontrolo, katerega pa je poprej obremenila s številnimi dodatki. Vojaska oblast je silno povečana in kazni za vsako kršenje zelo poostrene; med drugim se ima celo uporabiti smrt na kazen. Sedaj gre predloga pred konferenčni odsek obeh zbornic.

NOVI TAJNIK PODR. ŠT. 106 S. A. N. S.

Vsled selitve dosedanjega tajnika Franka Česna, je prevzel tajništvo podružnice št. 106 SANS v Euclidu, O., Ahacij Prezelj, 19201 Cheroke Ave., Cleveland, O., tel.: KE 2173.

Velika parada

Včeraj se je vršila velika parada povodom proslave 150. obletnice ustanovitve Clevelanda, katero je gledalo 175.000 oseb. Med številnimi flotami, ki so bile organizirane od raznih civilnih in narodnostnih skupin so bile štiri, katere so predstavljale Slovence. Te štiri flote so organizirale pevke in glasbene skupine od cerkve sv. Vida. Ena teh flot je predstavljala misijonsko delovanje škofa Baraga.

Spremembe v Rdeči armadi; maršal Žukov prestavljen

NEW YORK, 18. julija.

Kakor se je zvedelo nocoj, je generalisim Stalin na miren način izvedel spremembe pri vrhovni komandi Rdeče armade, in da je bil maršal George K. Žukov pri tem prestavljen na primeroma nevažno pozicijo kot komandant vojaškega okrožja v Odesi.

V kolikšni meri se je izvedlo druge spremembe med najvišjimi poveljniki ruske armade, še ni znano. Domneva se, da je Stalin izvedel kompletno reorganizacijo in da Žukov ni edini poveljnik prizadet v teh spremembah.

Spremembe v sovjetski armadi doslej še niso bile naznanjene ruski javnosti, kot tudi se ni še uradno naznanilo, da je bil glavni poveljnik ruske armade, Žukov prestavljen v okrožje Odesa.

Spremembe so bile sporočene na kratko U. P. časnikarski agenciji. Cenzura vojaških zadev je bila doslej v Rusiji zelo stroga, posebno kadar se je šlo za spremembo poveljnikov.

Pred malo več kot tremi meseci je bil Žukov imenovan za vrhovnega poveljnika ruske armade in imenovan za člana vlade. Pred nedavnim je list Rdeča zvezda pričel s kampanjo za osterjšo disciplino osebja sovjetske armade in povdarjal na važnost zavarovanja ruskih tajnosti pred tuji.

Ob času zavezniške kontrolne komisije v Berlinu je Žukov zastopal sovjetsko oblast in ob tej priliki se je seznanil s ameriškim poveljnikom Eisenhowerjem in postal njegov osebni prijatelj. Kdo je bil imenovan za naslednika Žukova, kot poveljnik ruske armade, ni znano.

Cerkev in država na Poljskem

VARŠAVA, 14. julija. — (O.N.A.) — Izjava kardinala Hlonda, ki je dejal, da so židovski člani sedanje poljske vlade odterali za nedavne pogrome, si nekateri tolmačijo tako, da pričakujejo, da bo cerkev sama prelomila sedanje razmerje napram državi, ki je slično nekakšnemu oboževanju premirju.

Poljska vlada je strogo odločila cerkev od države, obenem pa je skrbno gledala na to, da nobena cerkvena imetj, ki so na Poljskem izredno obširna, niso bila vključena v agrarno reformo. Med nižjimi duhovni jih je najti precej, ki odkrito nastopajo proti vladi, toda višji krogi cerkvene oblasti so dozdaj le podali izjavo, da so proti režimu, sicer pa so gledali na to, da niso imeli nobenih odnošajev z državno oblastjo.

Neutrlni krogi trde, da je to negativno držanje povzročilo dvoje — prvič izoliralo je cerkev in zmanjšalo njen vpliv na brzo tekoče politične dogodke, drugi pa je izpostavilo cerkev še očitkom, ker je njeno molčanje v mnogih slučajih navidezno podpiralo fašistično in anti-semitske elemente v deželi.

Po vsem videzu bo morala to-rej cerkev ali prilagoditi svoj obstoj režimu, ki je usmerjen proti Rusiji, ter se posvetiti izključno verskemu delovanju — ki je popolnoma svobodno — ali pa nadaljevati svojo sedanjo politiko pritažene opozicije.

Revolucija v Boliviji; nova vlada na krmilu

Predsednik ubit in njegovo truplo obešeno na drog; dijaštvo in delavci prišli k moči v krvavi revolti

LA PAZ, Bolivia, 21. julija.—Po teden dni dolgi revolte je danes prišla na krmilo nova vlada, sestojeca iz dijaštva in delavcev, medtem ko je bil predsednik Gualberto Villarroel ubit in njegovo truplo obešeno na drog cestne svetilke na trgu sredi tega mesta.

Zadnja poročila trdijo, da je bilo v revolucionarnih bojih ubitih in ranjenih okrog tri tisoč oseb. Prvotno je bilo poročano, da je bilo 130 ubitih, okrog 200 pa ranjenih.

Villarroel je bil resno ranjen tekom ostre bitke, ko so rebeli vpriporili napad na predsedniško palačo. Njegovo truplo je bilo med prvimi, ki je bilo najdeno, ko so dijaki in delavci vdrli v palačo.

Član vrhovnega sodišča stoji na čelu provizorični vladi

Mladi revolucionarji so porgrabili Villarroela, ki je bil še živ, in ga vrgli z balkona na ulico, kjer je umrl za posledicami ran in padca. Fanatični mladi revolucionarji so potem truplo obesili na drog neke cestne svetilke pred palačo.

Nocoj so revolucionarji naznanili formacijo provizorične vlade, kateri stoji na čelu član vrhovnega sodišča Nester Guillen.

Pozneje bodo imenovali ostale člane nove vlade, kateri bodo izbrani izmed zastopnikov dijaštva in profesorskega zbora univerze v La Pazu in sindikatov delavske federacije.

Nova vlada bo razpisala splošne volitve

Nova vlada je tudi naznanila, da bo razpisala splošne volitve za Bolivijo, kateri je ubiti predsednik Villarroel vladal kot diktator.

Navzlic temu, da so rebeli v popolni oblasti, pa nocoj glavno mesto izgleda kot trdnjava. Vse ulice patrolirajo težko oboroženi in mrkogledni rebeli.

Ko je revolta danes priklopila na višek, so revolucionarji vpriporili napad na jetnišnico in osvobodili vse politične jetnike ter ubili ministra javnega prevoza v strmoglavljeni vladi, majorja Maksa Toledo.

15 milijonov za povečanje vodovoda

Župan Burke je v soboto z ozirom na rastočo zahtevo za vodo odobril program za takojšnje povečanje clevelandskega vodovoda, kar bo stalo 15 milijonov dolarjev. Ravnatelj mestnih javnih naprav Emil Crown opozarja, da zahteve za vodo, odkar se je končala vojna, stalno rastejo, dasiravno so inženirji pričakovali, da se bo s prihodom miru potrebovalo manj vode.

Tekom zadnjih dveh let je mesto nabavilo sedem novih sesalk, s katerimi se je proizvodna sposobnost mestnega vodovoda zvišala na 190 milijonov galonov na dan, toda tekom zadnjega vročinskega vala je navzlic temu nastopilo pomanjkanje vode v nekaterih delih širšega Clevelanda, zlasti v Euclidu in Garfield Heights.

Angleška javnost in posojilo

LONDON. (O.N.A.) — Ameriško posojilo Veliki Britaniji je podpisano in sprejeto, toda tukaj v Londonu nikdo ne pleše radi tega — mali človek iz naroda posledic posojila še dolgo ne bo čutil, najmanj še leto dni ne.

Eden uradnikov angleškega finančnega ministrstva je opisal natančni postopek, kako bodo krediti deljeni. Uvozniki blaga, ki bodo prišli v poštev, so razdeljeni v štiri skupine: Prva, ki bo imela prednost, bodo nakupovalci živeža. Toda to še ne pomeni, da bodo Angleži kar čez noč prejimali obilnejšo prehrano. Še dolgo časa bodo morali Angleži jesti po špartansko. Že danes kupuje Anglija na svetovnem tržišču toliko hrane kot je le more dobiti, a potrošiti je more le toliko, kot ji ostane po izvedbi mednarodnih obligacij. Dobiti večje množine hrane je torej vprašanje, ki ni odvisno od denarja, temveč le od tega kje najti te dodatne količine.

Druga skupina bodo nakupovalci surovin, toda tudi krediti, ki bodo podeljeni tej skupini, ne bodo imeli nobenega vpliva na življenje povprečnega Angleža. Večina takih surovin bo predelana v blago, namenjeno za eksport.

Tretja skupina so stroji. Anglija je seveda sposobna tudi sama, da izdela vse stroje, ki so ji potrebni. V preteklosti je bila Velika Britanija največji producent strojev, in tudi najbolj. Toda če bi hotela Britanija danes sama izdelati vse potrebne stroje in naprave, bi trajalo dolgo, predno bi njena industrija v celoti delala s polno paro.

V četrto skupino spadajo gotovi, to je konzumni izdelki.

Anglija povišala uvozno kvoto

Anglija je ravnokar povišala za dvajset odstotkov uvozno kvoto za konzumne izdelke, in sicer v glavnem v svrhu obnovitve trgovskih odnošajev iz predvojne dobe z različnimi deželami. Glasom izjave uradnika finančnega ministrstva ni pričakovati, da bo ameriško posojilo omogočilo vladi, da to kvoto resno zviša v doglednem času.

Kolikor sem mogel izvedeti, tudi ni pričakovati, da bo Anglija uvažala iz Amerike znatne količine stavbenega materiala ali pa tekstilnih proizvodov. Na noben način pa Anglija ne bo kupovala nepotrebnih prijetnosti, katerih cilj je le, da se ljudem olajša življenje.

Verjetno pa je, da bo ameriško posojilo rešilo angleške davkoplačevalce težkih novih davkov.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O.N.A.):

VPRAŠANJE RUSKIH REPARACIJ

Ko je bilo pred približno osemnajstimi meseci objavljeno, da nameravajo Rusi zahtevati od Nemčije reparacije v približnem znesku 10,000 milijonov dolarjev, se nikdo ni začudil in še manj zgražal. Nasprotno — splošno je svet cenil, da je zahteva zmerna. Nikdo ni očital predsedniku Rooseveltu, da je sprejel preveč, ko je odobril ta znesek kot bazo tozadavnih razprav.

Ob zaključku konference zunanjih ministrov v Parizu je minister Molotov zopet navedel to številko — a tu ga je minister Byrnes ostro zavrnil, češ da je znesek ogromen, previsok, da bo nemško narodno gospodarstvo uničil in da bo s tem usodepoln za vso Evropo.

Izgovor, da nismo vedeli že prej, kako veliko je opustošenje Nemčije, ni veljaven. Ko so se veliki trije sestali v Jalti, je bil velik del uničenja v Nemčiji že izveden. Res je, da je poznejša vojna prinesla še nekaj več poškodb, toda spominjamo se, da so bili zavezniki, ko so zasedli Nemčijo manj začudeni nad razvalinami, katere so tam našli, kot presenečeni nad velikim številom tovarn, ki so bile še vedno sposobne obratovati.

Kar danes najbolj ovira obnovitev nemške industrije, niso razrušene tovarne, temveč pomanjkanje premoga, ki obstoja povsod v Evropi in obupni položaj nemškega transportnega sistema. Trajalo bo leta predno bo nemška industrija obnovljena, toda vzroki so le v splošnih razmerah. Popraviti mesta, ki so trpela, bo vzelo mnogo več časa kot obnovitev bistvenega dela nemške industrije.

Vprašanje, ki se postavlja je pred vsem to, ali hočemo, da Nemčija dela za reparacije ali ne. Ali hočemo, da pomagajo pozidati in obnoviti ono, kar so sami razrušili, ali ne.

Nikdo ne more trditi, da ruske reparacijske zahteve niso upravičene in moralno utemeljene. Za to niti ni treba natančneje pogledati na sezname ruskih krajev, ki so bili porušeni — dovolj bo, če si ogledamo reparacijske zahteve iz zadnje vojne.

Takratni zavezniki so zahtevali od Nemčije 240,000 milijonov zlatih mark. To bi odgovarjalo danes vsoti 56,000 milijonov dolarjev. Minister Byrnes pa tega primerjanja noče in pravi, da je Rusija že prejela nemške pokrajine, katerih vrednost cenijo na 14,000 milijonov dolarjev. Drugič, da se je izkazalo nemogoče izvesti plačanje reparacij po prvi svetovni vojni. Tretjič, da je današnja Nemčija mnogo slabotnejša in gospodarsko bolj prizadeta kot weimarska republika.

Prvi argument ne drži. V Jalti nam je bilo že prav dobro znano, katere pokrajine Nemčije bo zasedla Rusija. Takrat nismo niti z besedo namignili, da bo treba odšteti šleško industrijo od reparacijskih zahtev.

Drugi in tretji vzrok sta nekoliko bolj tehtna. Ako bi se izkazalo, da res ni mogoče izvesti plačanja reparacij brez globoke gospodarske depresije, bi bilo seveda bolje, da se nanje pozabi. Toda zahteve zaveznikov po prvi vojni so bile za plačilo v zlatu. Rusko gospodarstvo pa je tako urejeno, da zamore absorbirati poljubne količine blaga in industrijskih izdelkov, ne da bi prišlo v nered. Ruski trg zamore povrh tega tudi požreti poljubne količine najrazličnejšega blaga, ne da bi to vplivalo na svetovni trg.

Celo to lahko rečem, da bo Rusija rade volje kupovala na svetovnem trgu — tudi če dobi vse reparacije, katere zahteva — ako ji bo le uspelo, preskrbeti si potrebna finančna sredstva.

Problem je torej, dali zamorejo Nemci proizvajati toliko blaga kot ga zahtevajo Rusi. Odgovor na to vprašanje je enostaven — ako bodo delali, bodo sposobni. Ako ne bodo delali, ne bodo mogli. Pred prihodom Hitlerja je bilo na Nemškem 6 do 7 milijonov nezaposlenih. Ako bi bili vsi delali, bi bili proizvajali na leto najmanj za 12,000 do 14,000 milijonov mark, to je za 3,000 milijonov dolarjev blaga. Nemčija pa je takrat raje oblačila in hranila te nezaposlene kot da bi plačevala 2,500 milijonov dolarjev reparacij.

Slično je danes. Ako bo Nemčija dobro organizirana, bo v kratkih par letih najmanj tako močna kot je bila industrija weimarske republike. Resnični problem očitno ni, ali bodo Nemci plačali, temveč ali hočemo podkrepiti rusko industrijo z zneskom teh reparacij.

Proslava 1. maja v Ljubljani

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Že na predvečer je bila Ljubljana nenavadno živahna. Ponekod so krasili avtomobile, drugod še okna in izobešali zastave, drugje so spet pripravljali modele tovarniških in obratnih izdelkov, kajti vsaka skupina je hotela pokazati naslednje jutro nekaj posebnega in novega ter se izkazati. Po hribih, na Kureščku, proti Turjaku, na štajersko in gorenjsko pa so goreli kresovi.

Na prvega maja jutraj so Ljubljančane prebudile številne godbe. Bilo je jasno pomladansko jutro. Že proti osmi so se začele pomikati velikanske množice na zbirališča za prvo majsko povorko. Nekatere skupine so šle z vozovi in avtomobili, druge s traktorji, na motorjih, kolesih ali pa peš, mnogo pa je bilo tudi konjenikov v narodnih nošah. Na cestah in ulicah je bilo toliko ljudi, da si se moral proti deveti uri že kar potruditi, da si dospel do svojega mesta. Ob pol desetih je krenila povorka iz Masarykove proti Miklošičevi cesti. In vzvalovale so ulice v tisočih in tisočih zastavah in transparentih, v tisočih in tisočih vzklkih, ki so pozdravljali sprevod, ki je dobival vsako minuto drugo podobno. Korakalo je svobodno slovensko delovno ljudstvo, silno in nepremagljivo! Pokazalo je, kaj zna in kaj zmore.

Sprevod je bil v resnici festival dela in je izvenel veličastno. Tu so korakali udarniki, ki so dali največje in najboljše zgled, kako se s požrtvovalnim delom obnavlja življenje in blagostanje v razrušeni državi. Nešteto napisov in transparentov je slavilo delavce udarnike, prve borce na fronti dela in obnove.

Sprevod je prikazal vse življenje delovnega človeka. Kmet je prikazal svoje vesele in žalostne ure, delavec borbo za dvig proizvodnje in radost, ki jo čuti, ko je dosegel in ustvaril to, kar pomaga skupnosti k večji sreči in blagostanju. "Prej s puško, zdaj se borimo za obnovo s cepinom in s stroji", je oznanjal transparent. Železničarji so pokazali napredek naše republike v bližnji bodočnosti z električno lokomotivo in svoja čustva ter svojo voljo, ki je volja vsega ljudstva, z veliko simbolno povratno karto za Trst in Celovec. Isto so poudarili tudi tramvajarji. "Obnavljamo in gradimo po načrtih delovne inteligence", je oznanjal transparent jeseniški kovinarjev.

Jeseniška martinjarja je poleg svojih izdelkov prikazala tudi rudo, ki jo topi v plavžih. Tudi fužinarji, kovači in tovarna srpov so seznanjali ljudi s svojim delom.

Nevdušno vzklkanje in ploskanje čakajoče množice je pozdravilo trboveljske rudarje, ki so bili v svojih delovnih oblekah, kajti vsakdo dobro ve, da brez premoga ni obnove. Premog je kri našega gospodarstva. Mnogo premoga, mnogo blaga! Zato ni bilo pozdravljanja ne konca ne kraja. Tako so se ljudje zahvalili našim rudarjem, junakom obnove. Ti so na avtomobilih pokazali prerez rova, kopanje in nalaganje premoga na jamske vozičke in gradbeno dela v rudniku. Vse je bilo zelo mojstrsko postavljeno na avtomobilih. Tudi rudarji iz Velenja in iz Hrastnika so pokazali, kje in kako dobivajo žulje na rokah, kako pridobivajo črni diamant. Napiso so oznanjali: "Dvignili smo produkcijo!" in navajali odstotke. Nekateri sto, dvesto procentov in še več. Tovarne so prikazale vsaka svoje delo, tekstilno blago in izdelavo, tovarne za živila testenine, kavo itd., kemične pralne praške in še vse tiste reči, ki jih vsak dan potrebujemo, pa marsikdo ne ve, kako se pridobivajo in kje. Postavila se je tovarna Saturnus, ki je nosila v sprevodu krasno rdečo zvezdo in ka-

tere brhke delavke so bile enotno oblečene v bluze bele, modre in rdeče barve v obliki zastave, dočim je napis na avtomobilih, ki so prikazovali njihovo delo, pričal, da so dvignile proizvodnjo v februarju za 10% a v aprilu za 50%.

Državno podjetje "Na-ma" je peljalo blago vseh vrst in pakete, vse brez nakaznic. "Na-proža" je vozila prodajalne s tekstilnim blagom, z živili in drugimi potrebščinami, dočim so se električarji postavili z velikanskim električnim likalnikom, vrhu katerega je veselo igral harmonikar v narodni noši. Državno podjetje "Vino" je prevažalo mogočne sode in najbolj podjetim med žejnimi gledalci, ki so pristopali, je tovarniš na vozu natakala, pa ne vode, ampak pravo vinsko kapljico, ki se je cekinasto svetila v kozarcu. Voz državne trgovine s sadjem in zelenjavo je večkrat skoraj obtičal med otroci, ki so ga obkolili, kajti na njem so bile prave rdeče češnje, prve v tem letu. Kar prezele so jih. Praznični 1. maj in prve češnje, to je bilo čudovito, otroške oči so tako žarele v češnje, da so tovarniši na vozu segli v zaboj in delili češnje. Večja delovna storilnost — korak v boljše življenje! Je bilo geslo mnogih delavskih skupin v sprevodu. Sodarji so nabijali obroče na polovnjake in traktoristom, ki so drali po cesti z novimi traktorji, je bilo žal, da na asfaltu niso mogli pokazati, kako zaorjejo. Postavili so se grafičarji posebnost Bonačeva tovarna. Imeli so največ transparentov. Dobro so prikazali delo, ki ga zahteva tisk knjig in časopisja. Ljudska pravica, Slovenski poročevalci, Mladinska založba in Naša žena vsi tekmujejo in vsi hočejo čim več, da se bo s pomočjo večje produkcije lahko pocenila knjiga in časopis za našega človeka.

Papirničarji iz Vevč so pokazali v sprevodu dva posebno lepo izdelana grba FLRJ in LRS na avtomobilih pa so prikazali kako delajo papir. Na prvem vozu je tekla zmleta masa v pripravljene stiskalnice, na koncu drugega pa so tovarišice zavijale papir za razpošiljanje. Stroji na avtomobilih so veselo ropotali v sončnem jutru in peli pesem dela in ustvarjanja.

Telegrafisti in telefonisti so vozili svoje aparate, pošta se je postavila z velikanskim nabiralnikom in z imenitno godbo, pismonoše pa so ljudem v špalirju ljubeznivo ponujali pisma. Urarji so se predstavili z velikim uro. In tako je vsaka skupina, vsaka tovarna pokazala, kaj in kako dela, s čim koristi ljudski skupnosti. Veselo so ljudje pozdravili originalno zamisel tovarne za zobno pasto, ki je v obliki velikanskih korakajočih tub prikazala porast proizvodnje.

Med ministrstvi se je posebno izkazalo ministrstvo z industrijo in rudarstvo s slikovitimi skupinami deklet v narodnih nošah na avtomobilih, toda tudi druga niso zaostajala. Slaščičarji in gostinski uslužbenci so korakali v belih postrežnih oblekah, in "Touristhotel" na Bledu je prikazoval važnost turistiškega prometa. Navdušen pozdrav so vzbudile gospodinjske pomočnice, ki so bile vedno potisnjene v kot. Danes so korakale v svoji skupini vesele in ponosne, beli predpasniki in rute se se slikovito skladali s temnimi krili in belimi bluzami ter rdečimi rutami okrog vratu. Danes ta dekleta vedo, da so tudi one enakopravne, da so v pravicah in dolžnosti enake s svojimi delodajalci in da so koristne skupnosti, ki jim to hvaležno priznava. Vseh sindikalnih podružnic iz tovarn in drugih obratov je bilo skoraj brez števila, saj je trajal mimohod cele tri ure in pol. Bil je pravo razkošje za pogled in je kar utrujal oči s svo-

jo pestrostjo in barvivostjo.

Tezenska tovarna je poslala svoje udarnike, in tudi Ehrlichova je poslala svoje. Delavke Hutterjeve tovarne so na avtomobilih prikazale svoje delo, predenje sukanca in vrteče se tovarniške statve, ki pod njihovimi večšimi rokami tkejo blago. Splošna stavbena družba je pripeljala model velikega mosta, ki je vzdignil pravi val navdušenja. Delavci tega podjetja so že mnogo storili za obnovo in hočejo storiti še več. Rudarji iz jam v Mežici se zavedajo pomena tega rudnika za naše državno gospodarstvo. Prikazali so svoje delo v rudniku, ki so ga sami obnovili in kjer so znatno dvignili produkcijo. Tudi iz Guštanja so prišli delavci, iz Ptujja pa Lackova skupina. Mlad fant je nosil klopoteč. "Kaj pa to nosi?" so začudeno gledale stare ljubljanske žene. Usnjarna iz Slovenskih Konjic je pokazala, kako se dela usnje, ki je bilo razpeto čez voz v obliki trobarvne zastave, tovarna kovina iz Slovenske Bistrice pa je vozila velike bale bakrene žice. Zelo so se postavili tudi kovinarji iz Tržiča in druge skupine iz gorenjske industrije. Opekarne ljubljanske okolice so rezale zemljo in žgale opeko, mi-zarji so peljali pohištvo, tesarji ostreže, nekateri so tesali hlode, krovci so pokrivali strehe, Vrhpolci kar s slamo, ki najmanj stane. Strojne tovarne so pokazale ljudstvu svoje delo. "Ti stroji so domače proizvodevali, dočim smo jih pred vojno uvažali!" so govorili napisi pri novih strojih. Tako je korakala skupina za skupino, vozil je voz za vozom in na vsakem je bilo prikazano delo te ali druge tovarne. Vse je bilo ena sama veličastna manifestacija dela in volje do napredka.

Med delavske skupine pomešane so korakale v strunnem koraku in z lopatami na ramah mladinske delovne brigade ljubljanskih srednjih šol. Odločen vtis so napravili na gledalce zlasti mladinci in mladinke tehnične srednje šole, pa tudi delovna brigada III. ženske državne gimnazije in delovna brigada "Anke Jamnikove". Pionirski so strumno korakali in prepevali, da so vzbujali veselo začudenje in tovariške pozdrave tudi pri vojaki, ki so jih gledali na pločniku. "Glej, kako znajo menjati korak," so se drezali in bili ponosni na naše pionirke. Mladina, ki bo elektrificirala Bloke, je napeljavala na vozovih električno žico na visokih drogih. V sprevodu je bil tudi voz, ki je prikazoval gradnjo proge Brčko-Banoviči, ki jo bo naredila mladina. Pozival je mladino, naj se prijavi v še večjem številu za to mladinsko gradnjo. Tam, kjer zdaj ni drugega kot pusto kamenje, bo veselo živžgal lokomotiva, ko bo proga lograjena, je objubil vagonček na vozu, in vsa tamošnja pokrajina bo zaživela. Ganjeni so ljudje pozdravljali voz gluho-mne mladine, ki je radostno odzdravljala, ter so s tem dokazovali skrb ljudske skupnosti zanje in za njihovo vzgojo, da bodo tudi ona postala v delu enakopravni državljani naše republike.

Kmetje so prikazali svoje delo na vozovih, okrašenih s smrečjem in zastavami. Teh voz je bila dolga vrsta. Posebno navdušenje je bilo za Gorenjca in njegovo delovno skupino, ki je rejala in je bilo oblečena v gorenjske narodne noše. Kmet je dolgi zamahi metal pleve iz rejalnice, kakor da meče seme v zemljo in je pel: "Na Gorenjskem je fletno, že ajda zori..." Planšarice na drugem vozu so zrisale prav po planinsko, in pet na drugih vozovih so pokazali narodne ples. Glinčani so pletli iz srobita košare in toče, prekosili pa so jih Barjani z modernejšimi izdelki, s pi-nanimi košarami in s pletenimi stoli. Žene iz raznih krajev so pokazale svoje delo pri doma-

čem ognjišču in na socialnem področju. Zelo lepa je bila velika skupina narodnih noš.

Postavili pa so se tudi naši najmlajši, tako osnovna šola Bežigrad, a nekaj jih je bilo gro-tovdo tudi iz otroškega vrta. Saj so bili tako majhni, da so se komaj naučili govoriti, a kako so korakali! "Živel 1. maj!" je vzklkilnala majhna deklica in vsi so povzeli za njo. Tudi peli so lepo, za njimi pa so prišle osnovne šole z napisi: "Izbojlsali smo uspehe... zbrali smo... naredili smo..." Delali so "junške" korake mladih vojakov in peli: "Na juriš, na juriš, o hej, partizan!" Prišli so večji otroci osnovne šole, gimnazije, dvorazredna trgovska, trgovska akademija, učiteljske. V zagorelih krepkih rokah so nosili lopate in napise, koliko in kaj so že naredili, kako so presegli obveze. Danes se študirajoča mladina ne boji več fizičnega dela. V počitnicah bodo gradili progo Brčko-Banoviči in še mnogo drugega bodo naredili. Študentska mladina se je udeležila sprevoda v skupinah po fakultetah in vsaka fakulteta je pokazala nekaj svojega dela. Strojni oddelek tehnike je vozil svoje stroje in aparate, igralna akademija pa se je vozila na avtu pred odrsko zaveso, zažaj z avtomobila pa se je rezala ogromna maska.

Umetnost ljudstva! Je bilo geslo na transparentu, za katerim se je vozila sindikalna podružnica Slovenskega narodnega gledališča. Veselo je ljudstvo pozdravljalo mladino v športnih oblekah, ki je z drugimi fizikurniki zaključevala sprevod.

Novice iz stare domovine

Šiškarji pomagali obnavljati Rašico

V nedeljo 2. junija ob 6. uri jutraj so se izpred Serčerjevega doma odpeljali šiškarji na pomoč obnavljati Malo Rašico. Sicer vaščani sami z vsemi silami obnavljajo svojo vas in domove, vendar pričakujejo tudi zunanje pomoči, da bodo čimprej obnovili svoje porušene domove. Tisti dan, ko je Rašica gorela, so šiškarji zdaleč gledali uničevalni ogenj. Tesno jim je bilo pri sreč takrat, stiskali so pesti in čutili z vaščani. Sedaj so zopet stisnili v roke lopate, krampe in druga orodja in dejansko pokazali Rašici svojo dobro voljo.

Iz št. Jurija pri Grosupljem

Kljub hudi suši, ki je prizadela letos te kraje, letina v tukajšnjem okraju še precej dobro kaže. Krompir so do 1. junija povečini že osuli in lepo uspeva. Tudi koruza, pšenica in ječmen dobro obetajo. Slabo pa kaže krma, zlasti pesa, ki so jo uničili rastlinski škodljivci. Redka je tudi trava, ki ji je škodila suša. Zato so v skrb, kako bodo prekrmili živino. Še letos so morali mnogo sene nakupiti, da so prehranili živino, ker drugače bi jo morali prodati.

Polja so letos tako lepo obdelali, kakor še nobeno leto. Če zanese popotnika v te kraje, se čudi njim, ki so skrbno obdelane kakor vrtovi. Dolge brede krompirja, koruze in drugih pridelkov dokazujejo, da so kmetje tekmovali med seboj, kdo bo preje in lepše obdelal. Kolikor se je dalo, so zemljo zorali, da bo čimveč pridelkov; bolj v višinskih predelih pa bodo kosili.

V tednu obnove cest so se z razumevanjem odzvali delu. Poprijeli so za delo žene in mladina; vozniki so pridno dovajali material. Zavedajo se, da so ceste velike važnosti za njih blagostanje. Šola, ki je zahtevala mnogo delovnih dni, je že skoraj popravljena. Sedaj ima šolski pouk še v zasebni hiši. Ustanavljajo kmetijsko in živinorejsko zadrugo. Pomagajo si drug drugemu, če ne več pa vsaj z dobrimi nasveti, da bo-

Vsi so bili veseli, mladi in zdravi, garancijske boljše in srečnejše bodočnosti slovenskega delovnega ljudstva. V njihovih vrstah so korakali mladi jadralni letalci v enotnih sivih uniformah in skupina modelarjev z lepo izdelanimi modeli. Mimo so korakali zabljaci z rapirji v rokah in nogometarji, plavalci in lahkootletci, dočim so zaključevali skupino mladih fizikurnikov kolesarji in kolesarke in motoristi.

Burno je bila pozdravljena skupina godbenikov tržaške filharmonije, ki je korakala v sprevodu, in zastopstvo primorskih Slovencev.

Trst Jugoslaviji je zahtevalo na tisoče napisov in transparentov v sprevodu. Vzklili iz množice na pločnikih in iz sprevoda so se zivali v eno samo mogočno manifestacijo enotnosti delovnega ljudstva Slovenije in Trsta, ki hoče živeti združeno v FLRJ. Prav tako navdušeno so manifestirali nazdravljali in vzklkali združiti Koroško z Jugoslavijo.

Šele po eni uri je bil sprevod zaključen. Vsakdo, ki mu je bil priča, je čutil in videl, da je ljudstvo, ki je korakalo v sprevodu, pa naj so bili to stari ali mladi, v borbi prekaljeno samozavezno delovno ljudstvo, ki se zaveda svojih pravic in ve, kaj hoče, ki se ne da in se ne bo nikoli več dalo izkoriščati, ki noče nikoli več postati plen in predmet pohlepa fašistov. Z velikimi žrtvami, s krvjo svojih najboljših otrok si je priborilo svobodo, ki jo hoče zdaj ohraniti in jo bo ohranilo!

do lažje prebredli povojne težkoče. Oživel so kulturno-prosvetno delo, kjer kažejo mnogo delavnosti okoliške žene. V zadnjem času so imeli več prireditve. Z igro "Dve nevesti" so gostovali tudi v Skočjanu. Na tem področju jih čaka še mnogo dela, da bodo izboljšali po zgledu drugih krajev izvor odrskih del.

Obnova in tujski promet v Postojni

Po dolgih letih vojne prihaja sedaj zopet v Postojno ob nedeljah in praznikih na stotine tujcev iz raznih krajev Jugoslavije. Postojanska jama je postala zopet privlačnost za izletnike. Tako se bo tudi v Postojno počasi vrnila nekdanja živahnost.

Obnovitvena dela pa se v Postojni ne morejo tako razmahniti, ker je veliko pomanjkanje stavbnega materiala. Zato pa komaj čakajo, da bo v kratkem pričela obratovati opekar- na, ki je nujno potrebna. Zamisljeno je, da bo opekarna last zasebne družbe.

V prosvetnem življenju je začelo vladati zadnje čase neko mrtvilo. Tam imajo že toliko moči, da bi imeli lahko vsaj vsakih 14 dni po eno kulturno prireditve.

Koncert mladine v Domžalah

V nedeljo 19. maja je priredila Domžalska mladina koncert, ki je pokazal, na kako visoki stopnji glasbe so mladi muzikantje. Že s prvo točko so osvojili srca občinstva. Zbor 20 harmonikarjev je dovršeno odigral venček narodnih pesmi. Človek bi jim komaj prisodil, da znajo držati harmoniko v rokah, pa so tako zanosno igrali koračnico pionirjev in druge narodne. Koncert je obsegal izbrana dela slovenskih skladateljev in je žel splošno odobravnaje.

V človečanski namen, za otroško bolnico v Sloveniji, lahko oddate vaš namenjeni delež tudi v uradu "Enakopravnosti."

Oton Zupančič:

Poročila, pisma, pogledi

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Vrnil se je s potovanja po čudežni deželi, ki je vstala iz razburkanega morja naše dobe in se počasi, a trajno dviga in dviga v zrak in luč in pod nebo v čedalje čistejšo višino, v čedalje plemenitejšo ozračje.

Govoril je s treznim, in vendar rahlo zasanjanim glasom, o širjavah in daljavi, o vzvalovani zemlji, o mestih in palačah, o rekah in ladjah, o poljih in kolhozih, gledališčih, tovarnah, in nazadnje o ljudeh. Med pripovedovanjem je tu pa tam z lahno zaokroženimi dlani oblikoval iz zraka osnutek nevidnega kipa, ter ga nežno pobožal. Zdelo se mu je, kakor da se še ni dočela iztrgal iz strmenja zlasti nad novim človekom, ki ga je tam videl, da je bil še ves v tištem občutju prevzetosti, s katerim gleda Miranda v Shakespearovem "Viharju" prve ljudi iz nekega drugega okolja.

Kako je človek lep! O krasni novi svet, kjer biva takšen rod!

Ta popotnik je bil poln doživetij in dejstev, presunjen od resne radosti tega ruskega človeka, ki ga preveva ponosna zavest, da je dosegel v najbolj kravi vojni človeške zgodovine največjo zmago vseh časov nad temnimi silami neke vesoljnemu človeštvu sovražne miselnosti; in zato koraka, čeprav še utrujen od naporov, vendarle voljan na delo za obnovo strašno prizadete domovine.

Občudoval je popotnik živo čustvo tega človeka za skupnost, za bratstvo narodov, za edinstvo človeštva. Samo iz globoke prežetosti z vero v te ideje si je razlagati čili zagon ruske delovne mladine, zdrave po telesu in duši, kakršna se nam je razkrila na lanskim pomladnim paradi v Moskvi, ki je nazorno potrdila vse, kar smo prej slišali o vzgoji sovjetskega naraščaja. Dobil sem dolgo in lepo tovariško pismo od mladinske delovne brigade nekega okrožja "Mladinske proge" Brčko-Banovići.

"Dvesto mladincev in mladink se je zbralo. Prišli so iz prvega osvobojenega ozemlja, iz Bele

krajine, s Krškega polja, bizelskih gričev, prišli so od Kočevja in Trebnjega... Poleg kmečkega dekleta iz Črnomlja se je postavila novomeška delavka, poleg mladega rudarja iz kočevskega rudnika stoji ključavničar iz Novega mesta. Sami mladi delavci in kmetje so."

Pred njimi vihra zastava z zlatim napisom in jih navdušuje za prostovoljno delo, poklanjanje domovini. Zavedajo se gospodarske važnosti proge, ki jo grade, še bolj pa se zavedajo, da so v tisti veliki šoli življenja, v šoli trdega dela, kjer se bodo ob premagovanju težav prekalili v nov rod, rod delovnih, pogumnih, srečnih mladih ljudi.

Ves čas jih spremlja in jim daje podneta misel na domovino, na maršala Tita, srčnega junaka in modrega učitelja, na mrtve tovariše, ki so darovali življenje za nje in za nas, in na bodoča pokolenja, za katerih srečo in prospeh se trudijo zdaj oni. Njihova ljubezen objema Jugoslavijo, vse slovanske narode, ves svet in njega mladino. Svetel vzgled so jim sovjetski tovariši.

Vse to pismo je vedra, vesela in zanosna pesem dela, pesem mladih graditeljev nove, svetle bodočnosti, udarniška korajžnica napete volje in moči. Krepi utrpi prožnih zdravih žil, nevzdržni ritem navdušenih src se glasi iz pisma. Sklanjam se nad njim, božam ga in ginjen poslušam mlado, zdravo himno; tako je zapeljiva, da se mi hoče prilagati s svojim skrhanim glasom.

Priliko imam gledati ob blizu mlade delovne intelektualce. Vidim jih, kako slone samotni nad učenimi knjigami, kako se na sestankih z živahno resnostjo posvetujejo o političnih zahtevah in si dajejo račun o prehojenem potu in doseženem uspehu. Vidim premmogo prečutih noči, naglih klicev na neodložljive oprave, nezaužitih obrokov hrane, izpuščenih koncertov in gledaliških predstav, ne vidim pa čemernih obrazov, ne slišim zlovoljnega godrnjanja. Vidim trdno zaupanje v bodočnost,

zvesto tovarištvo, popolno predanost ideji skupnosti, da me mine vsak dvom in sleherna skrb.

Ne, naša mladina na tehničnem bo pretanka spoznana.

Sklepi, načrti, obljube, velik razmah ustvarjalnosti. Dane so bile slovesne obveze. Ena najlepših pa, od katere si je obetati največ koristi za bodočnost je obveza, da se bo ta mladina tudi z vso vneto učila. Verjemimo ji: izkazala se je v borbah zoper nasilje, prinesla nam je svobodo in novi svet in novi red na njem bo poverjen njeni skrbi. In to je velika naloga, prav tako važna, kakor vojskovanje. In neogibno potrebna priprava nanjo je učenje, učenje, učenje. Večji

od mene so izrekli to vodilo in zapoved.

Polet naše mladine, zvezane najtesneje z mladino vsega sveta, je zame nekaj tako veličastno lepega in vekovito redkega, kakor je rojstvo nove zvezde v vesoljstvu.

AMERIŠKI TRUSTI
LASTUJEJO ATOMSKO
ENERGIJO

MOSKVA, 18. julija. — Ruska revija "Novi časi" ima v svoji izdaji članek, v katerem je rečeno, da "monopolisti trdijo, lastujejo atomsko energijo."

Vsi zakladi rude, iz katere se prideluje radium in uranum so v rokah kapitalističnih držav. Oni kontrolirajo produkcijo

atomskih bomb prav od njegega izvora. Tako imajo tudi pravico, da to energijo prodajo ali je ne prodajo, komur hočejo alinoti.

Revija tudi povdarja, da ameriška firma Du Pont je kemični trust, ki kontrolira direktno ali indirektno večino ameriške vojne industrije in je neločljivo povezana z različnimi važnimi mednarodnimi karteli.

Ali vi kupujete ali
prodajate?

Hitre, zadovoljive kupčije po pravih cenah. Posebnosti so gostilne. STAUP COMPANY, L. Batich, zastopnik, 603 Advance Bldg., Superior 2028.

POPRAVILA

izvršimo na radio aparatih, pralnih strojih in električnih ledenicah ter drugih električnih predmetih. Vse delo je jamčeno. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

ST. CLAIR APPLIANCE
COMPANY
7502 St. Clair Ave.
ENdicott 7215

Hišni gospodarji

Se je čas, da si daste POBARVATI VAŠO HIŠO. Mi barvamo hiše zunaj in znotraj. Delo je jamčeno in cene zmerne. Se priporočamo za naročila.

VICTOR KOVAČIČ

1253 Norwood Road
EN 2549

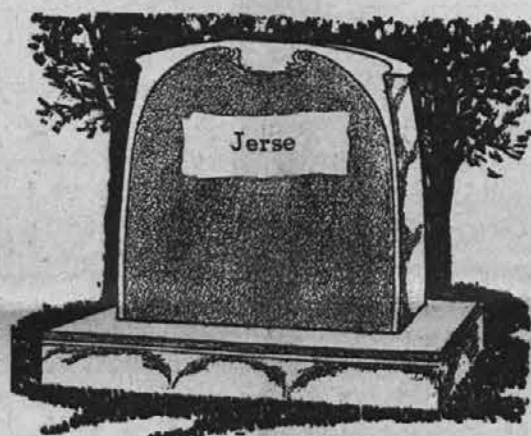
V BLAG SPOMIN NA OČETA

Zopet je prešlo eno leto več, odkar je
zapustil nas dragi oče

GEORGE KUCHAR

Štiri leta že ga krije črna zemlja. toda spomin na njega živi pred nami, neugasljiv, neminljiv. Blag spomin na Vas, ljubljani oče, srce in duša, oba hrepenita Vam hvaležnost izreči z najodličnimi besedami. Večni mir uspravajte in uživajte pri Bogu plačilo za vse, kar ste za naju tu storili!

Vdana v spominu na Vašo četrto obletnico:
JOHN in MARY KUCHAR, sin in hči

1874

1946

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem
tužno vest, da je umrl naš ljubljani soprog in dobri, skrbni oče

LOUIS JERSE

Zatisnil je svoje blage oči dne 4. julija ob 10:30 uri dopoldne. Pogreb se je vršil 8. julija iz Joseph Želetovih pogrebnih prostorov v cerkev sv. Vida ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo v naročje materi zemlji.

Blagopokojniki je bil rojen v Trebče vasi pri Žužemberku.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskre no zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti dragega soproga in očeta. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Bog plačaj! Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu. Hvala onim, ki so ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru ter vsem, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejme Mr. Joseph Žele za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Zahvalo naj sprejme Rev. Francis Baraga za opravljene cerkvene obrede. Hvala društvu "Naprej" št. 5 SNPJ in društvu "Slovenec" št. 1 SDZ, katerih član je bil, za spremstvo in poslovlilne govore ob odprtem grobu.

Ti ljubljani soprog in oče, počivaj sladko v naročju svobodne ameriške zemlje. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih, dokler bodo utripala.

Zalujoči ostali:

FRANCES, soproga;
FRANCES, poročena Simončič; LOUIS, FRANK in
EDWARD ter FLORENCE, poročena Kovač,
hčere in sinovi.

Cleveland, Ohio, dne 22. julija 1946.

Proda se

kromatične harmonike, Mervarjevje izdelka, bele barve; 12 basov, 48 gumbov. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

WADE PARK
READY-TO-WEAR

8903 WADE PARK AVE.
Razprodaja na vsemu blagu za moške, ženske in otroke.

Zidan semi-bungalow

Radi odhoda lastnika izven mesta, se proda krasen dom, popolnoma opremljen s pohištvo; na E. 210 St. v Euclidu, blizu cerkve sv. Križa. Avtomatična gorkota na plin. Lepo splanirano okrog hiše. Cena za hišo in pohištvo \$19,000. Se lahko takoj vselite.

Govorimo slovensko
Vprašajte za Mr. Paušič
PORATH REALTY
RA 5777-10522 SUPERIOR AVE.—RA 6853

NAPRODAJ JE

zidano poslopje; ima dvoje stanovanj in dve trgovini. Istotam se proda prešo ¾ tone, na zobčasta kolesa (gears) in 8 ruh, 5'6"x5'6". Poizve se podrobnosti na 506 E. 152 St., zgoraj.

Farma naprodja

V Geneva, Ohio, 3½ akra zemlje, hiša s 5 sobami, druga poslopja, kokošnjak, hlev; ½ akra vinograda in 40 sadnih dreves. Lepa okolica. M. KRAS, 14700 Westropp Ave., GL 6055.

Popravljamo pralne stroje in vsakovrstne hišne predmete

SHORE APPLIANCE CO.
14416 St. Clair Avenue
GL 6012 — po 6. zv. KE 0448

PREGLEJTE
žlebove—odtekalnice—strehe

in naročite takoj
KAKOVOST IN IZDELAVO
WM. POWELL
16354 EUCLID AVE., pri Ivanhoe
GL 4540

Cemetery Memorials

NAGROBNI SPOMENIKI OD \$30 NAPREJ.

Oddajte vašo naročila sedaj. Odprto vsaki dan do 9. zvečer.

GERZENY BROS. MONUMENT CO.

3924 LORAIN AVE. — MEIrose 1925 — Cleveland, O.

NAZNANILO!

Vsem cenjenim starim in novim odjemalcem sporočamo, da smo prevzeli od Antona Novaka dobro poznano

PEKARIJO

na 6218 ST. CLAIR AVE.

kjer vam bomo odslej postregli z najboljšim kruhom in vsakovrstnim pecivom. Se priporočamo za naklonjenost.

Norwood Home Bakery

SLOVENSKA PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS
FHA LOANS
GI LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans

APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5670

WICKLIFFE, OHIO

WICKLIFFE

ELECTRIC APPLIANCE SALES

KOMPLETNA ZALOGA HIŠNIH POTREBŠČIN

511 EUCLID AVENUE — WICKLIFFE, OHIO

Tel.: Wickliffe 515

Ameriške kuhinje, Westinghouse predmeti, Philco ledenice in radio aparati, Motorola, Sperton in Arvin radio aparati, Apex izdelki, Hoover čistilci, Duo-Therm in Quaker Oil grelci, Prest-line štedilniki, Nu-Enamel barve.

T. E. Rice

ŽELEZNINA—BARVE—OLJE—HIŠNE POTREBŠČINE

TEL. V TRGOVINI: WICKLIFFE 70

WICKLIFFE, OHIO

Reliance Radio & Appliance Service

GENE FUNK

580 EUCLID AVENUE — WICKLIFFE 644

POPOLNA ZALOGA ELEKTRIČNIH HIŠNIH PREDMETOV

Dunlap Insurance Agency

SPLOŠNA ZAVAROVALNINA

Bodite brez skrbi z zavarovalnico na življenju, za hospitalizacijo, proti ognju, za avto, itd.

596 EUCLID AVENUE — WICKLIFFE, OHIO

R. O. DUNLAP Tel.: WICKLIFFE 618-W MAE DUNLAP FRENCH

KOHR-WISSMAN

MOTOR SALES & SERVICE

587-89 EUCLID AVENUE — WICKLIFFE, O.

Tel.: Wickliffe 101

TAKOJSNJA POPRAVILA NA MEHANIZMU
AVTOV

Tudi popravljamo fenderje in ogrodja

CLEVELAND, OHIO

Tony's Hi-Speed Service

14002 LAKE SHORE BLVD.
Mi govorimo slovensko
TONY DEBEVITS, poslovođa

PLASKOFF and SCOTT

BEVERAGE STORES

Mi imamo veliko zalogo na rokah
ter dovažamo kamorkoli v mesto.

3695 E. 93rd ST. 6724 HARVARD AVE.
BR 3656

POZDRAV VSEM SLOVENCEM OD

Fullers Confectionery

1462 ADDISON ROAD
Cigare, cigareti, pisalne potrebščine
sladoled in mehke pijače.

Ralph's Service

GASOLINSKA POSTAJA — AVTNE POTREBŠČINE
9327 WADE PARK AVENUE

Pozdrav vsem mojim slovenskim prijateljem!

Dr. E. Edward Hennel

6916 SUPERIOR AVENUE

Tel.: na uradu: ENdicott 0873 — na domu: GLenville 4314

Sunbeam Dress Shop

769 EAST 152nd STREET

Sedaj imamo obleke iz rayon in bombažnega blaga, ki se lepo
operejo, v 1/2 merah; 16 1/2 do 52.
Tudi mere za dekleta, 9 do 18.

Forest City Furniture Co.

FINO POHIŠTVO IN HIŠNI PREDMETI
1720-24 E. 55th STREET, blizu PAYNE AVE.
HE 2886

Henderson Bros.

SEŠTIMO IN POPRAVIMO PREPROGE
Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.
4610 CLARK AVENUE — MEIrose 5593

Dixie Bedding Mfg. Co.

Prenovite vaše modroce in si prihranite depar.
Imamo modroce, box vzmeti, pernatodeje in vzglavnike.
5505 ST. CLAIR AVENUE — HE 1198

The Grand Laundry & Dry Cleaning Company

5911-13 ST. CLAIR AVENUE — ENdicott 5158
PRALNICA IN GISTILNICA

BEDFORD, OHIO

Brenneman Electric Co.

Prodajamo in popravljamo električne predmete.
Napeljujemo električno žico.
480 BROADWAY AVENUE — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 1326

Holbrook Lumber Co.

LES, BARVE IN GRADBENE POTREBŠČINE
470 BROADWAY — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 435

Grace Garage

POPRAVIMO OGRODJA IN FENDERJE
BROADWAY IN GRACE — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 631

Bedford Drug Co.

BROADWAY, vogal COLUMBUS — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 211
IZPOLNJUJEMO ZDRAVNIŠKE PREDPISE

H. C. Webb & Co.

ZLATNINA IN POTREBŠČINE
674 BROADWAY — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 204

POZDRAV VSEM SLOVENCEM

Ben Franklin Stores

5c — \$2 DEPT. STORES
BEDFORD, OHIO in GARFIELD HEIGHTS, OHIO

POPOLNA POSLUGA NA RADIO APARATIH
Tridnevna postrežba po 3 ekspertnih tehnikih.
Stroji za igranje plošč (Record Players) in
SLOVENSKE PLOŠČE

Prodajamo in popravljamo električne čistilce.

BEDFORD RADIO

545 BROADWAY — BEDFORD, OHIO
Tel.: Bedford 467

Kmetje, poslužite se kredita za obnovo

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Hudo je vojna prizadela naše podeželje. Bilo je uničenih na tisoče hiš in gospodarskih poslopij, po nekaterih predelih so bile porušene cele vasi in cela naselja. Marsikje so se razseljeni in izseljeni prebivalci po končani vojni znašli golih rok na razvalinah svojih domačij. Nekateri so obupavali in skoro niso videli izhoda, nekateri so pričakovali, da jim bo nova država v kratkem času postavila nove domove.

Celotna država je bila po vojni prav tako prizadeta kakor marsikateri posameznik. Okupatorji so uničili, oropali in odpeljali velik del njenega imetja, zato je razumljivo, da nova oblast ni mogla nuditi takoj uničenemu kmečkemu prebivalstvu zadostne materialne pomoči. Pač pa je takoj priskočila na pomoč z nasveti in z organizacijo obnovitvenih zadrug.

Kakor med vojno, je tudi po osvoboditvi pokazala ljudstvu pot, po kateri bo najprej prišlo do rešitve. Res so se prizadeti kmetje začeli združevati v obnovitvene zadruge. Skoraj brez sredstev so v zadrugah vendar lažje premagovali vse težave, ko so pričeli pospravljati ruševine in pripravljati temelje za nove domove. Ko si je država opomogla iz največjih gospodarskih težav, je tudi ona lahko izdatneje podprla naše obnovljajoče se podeželje in je priskočila na pomoč s krediti za obnovo.

Ze lansko jesen je naše podeželje dobilo nekaj takega kredita, letos pa je bilo za obnovo podeželja v Ljudski republiki Slovenije določenih 120 milijonov dinarjev iz obnovitvenega sklada. Od tega dobe obnovitvene zadruge 80 milijonov. Prvi obrok tega kredita v znesku 25 milijonov dinarjev je bil nedavno stavljen na razpolago obnovitvenim zadrugam. Kredit predstavlja zaradi nizke 2% obrestne mere in zaradi 20-letne amortizacijske dobe veliko ugodnost za našega prizadetega kmeta.

Višina kredita je sicer v primeri s potrebami majhna, toda že dosedanje izkušnje so pokazale, da se da s prostovoljnimi delom in s pripravo materiala, ki ga naše ljudstvo samo premore, kredit približno petkrat povečati: 80 milijonov dinarjev naj bi dalo 400 milijonov, kar že nekaj pomeni. Seveda pa je to odvisno od samih zadrug, od njihove iniciative, delavnosti in iznajdljivosti. Čim prej bodo zadruge izrabile nakazani kredit, tem prej se jim bo nudila možnost nakazila nadaljnjih obrovkov.

Marsikateri kmet je godrnjal, ko je zvedel za kredit, češ, kaj bom s kreditom, dovolj sem preстал in žrtvoval v borbi za novo državo, lahko bi mi država podelila kako podporo, ali pa vsaj posojilo brez obresti. Toda pri tem ni pomislil, da je država sama v stiski in da ima na razpolago sredstev komaj za kritje najnujnejših potreb. Če bi hotela država dati darila, bi morala tiskati ogromne količine denarja, seveda pa bi s tem denar izgubil vrednost in v nevarnost bi prišlo vse državno gospodarstvo.

Znano pa je tudi, da se ponekod posamezni člani, pa tudi cele zadruge branijo kredita iz strahu pred zadolžitvijo, zlasti še, ker je treba ob prejemu podpisati zadolžnico, ki prejemnika obvezuje, da jamči za vrnitev posojila z vsem svojim premoženjem. Ta neupravičen strah so marsikje še povečali razni reakcionarji, ki so ljudem govorili, da hoče država spraviti kmeta s temi krediti na boben in se polastiti njih premoženja.

Da so to neumnost, mora biti danes jasno vsakemu otroku. Država sama ima danes največji interes na tem, da se podeželje

čim prej obnovi, ker se bo s tem utrdilo tudi celotno državno gospodarstvo. Ljudska država kakor je naša, nedvomno ne bo poglala na boben nikogar, ki bo kredit pošteno porabil, četudi bi se zgodilo, kar se mnogi boje, da po 20 letih še ne bi mogli posojila vrniti. Jamstvo za kredit je uvedeno samo zato, da bo vsak prejemnik čutil nekako moralno dolžnost, da bo kredit res uporabil v namene, za katere je določen, in da bo tako gospodaril, da ga bo lahko vrnil. Kajti lahko bi se zgodilo, da bi eden ali drugi posojilo zlorabil ali bi svoje gospodarstvo zapravil, pri čemer bi trpela škoda država, če bi ne bilo jamstva.

Sicer pa je doba 20 let, ki je določena za vrnitev kredita brez dvoma dovolj dolga, da si bo v tem času lahko vsak opomogel. Če računamo, da so se v enem letu razmere ogromno zboljšale, in če računamo, da bo naše gospodarstvo stalno tako napredovalo, bodo kmalu minili tudi težki časi, v katerih žive danes še mnogi predeli našega podeželja. Seveda pa je to odvisno predvsem od ljudstva samega in njegovega pametnega gospodarjenja.

Nedvomno povzročajo ponekod pri članih obnovitvenih zadrug strah tudi neurejene raz-

mere v zadrugi, zlasti birokratsko poslovanje in brezdušni odnosi upravnega odbora do ostalih zadrugnikov. Tudi v marsikatero zadrugo so se vgnezdili razni špekulanti in ljudski škodljivci, ki bi radi živeli na račun ljudstva in seveda delajo tudi v skladu s svojimi sebičnimi interesi.

Slabe izkušnje, ki jih ima naše ljudstvo iz časov bivše Jugoslavije, ko so večini zadrug gospodarili taki elementi, mu v takem primeru upravičeno jemljejo zaupanje v zadrugo. Dolžnost zadrugnikov in kjer zadrugniki sami niso toliko zreli, predvsem odborov Osvobodilne fronte je, da razkrinkajo take špekulante in vplivajo, da bodo v vodstvo zadrug izvoljeni drugi poštene ljudje.

Vsak pošten in delaven upravni odbor bo v stalnih stikih z zadrugniki, jih bo sproti obveščal o delu in težavah zadrug in jim bo tudi tolmačil naloge, ki se jih je treba lotiti. Zadrugniki, ki bodo na pravilen način o vsem poučeni, bodo nedvomno radi sledili nasvetom in bodo sodelovali v izvrševanju danih nalog.

Naše kmečko ljudstvo danes z velikimi napori pa ob enem z velikim poletom obnavlja svoje domačije. Naj bo obnovitveni kredit, ki ga bodo prejele zadruge temelj novega še večjega poletja, ki bo v korist predvsem kmečkemu ljudstvu samemu pa tudi celi državi.

Naša pomoč za obnovo porušene Sodražice

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Ljubljana. — Poročilo v "Slovenskem poročevalcu" o porušenih Sodražici je vzpodbudilo sindikalne organizacije v Ljubljani — Navod, Izos, Jugopetrol, Medič-Zanki itd., da smo se odločili pomagati porušeni Sodražici. Preteklo nedeljo 16. maja zjutraj so pridrdrali kamioni v Sodražico. Vsak kamion je imel svojo zastavo, prepevali smo, zaigrala je harmonika, "Zdravo" klici so odmevali proti Veliki gori, ko so domačini ustavljali avto za avtom pred mostom.

Ko smo izstopili iz kamionov, smo se organizirano postavili v red ter po razporedu odšli takoj na delo — oboroženi z lopatami in krampi. Skupine so vodili domačini do posameznih ruševin. Zastavonoša je zasadil zastavo svoje sindikalne organizacije v ruševino, delo je bilo v trenutku razdeljeno, tovariši smo sneli še srajce in pričeli z delom.

To smo bili le delavci s kamionov! Naenkrat pa se začuje iz daljave tudi koračnica godbe na pihala. Iz Zamostca je prihajala kolona. To je še bolj okrepilo dobro voljo Sodražanov. Tudi ta kolona je takoj odšla na odkazane ruševine.

Ruševine so padale, krampi so peli, lopate so hreščale. Naloženi vozovi in kamioni so odpeljavali ruševine.

"Dva kamiona sem, eden naj gre na križišče, trije pred staro šolo, štirje vozovi k tovarišu Levsteku, trije vozovi so potrebni tovarišu Kovačiču, dva kamiona potrebuje tovariš Mikolič" — je razporejal vodja delovne akcije.

Skoraj vsi domačini so si zadali svoje dolžnosti in so prihiteli na delo. Med delom smo prepevali partizanske pesmi, da so lopate in krampi še bolj udarjali. Nič zato, če polzi po plečih znoj, nekaterim kar curkoma: "Le dajmo, tovarišice in tovariši, da bo več storjenega!"

Resnično se nismo mogli načuditi porušeni Sodražici in spraševali smo domačine, kako je bilo v onih žalostnih dneh bombardiranja 1942 in med okupacijo. Veliko gorja so pretrpeli vaščani tiste čase.

Blizal se je zaključek dela. Ko je udarilo dve popoldne, smo polagoma drug za drugim zapuščali svoja mesta, oddali orodje, se

očistili ter po trdem delu posedli k zasluženemu kosilu. Vsem je dihalo in dobro teknilo. Po kratkem oddihu, ki nam ga je vedro ohladila godba, smo uprizorili v dvorani Posojilnice še akademijo.

Vaščani so spoznali, da niso osamljeni in pozabljeni. Obljubili smo jim, da bomo še prišli mednje, povedali pa tudi ostalim organizacijam v Ljubljani, naj pridejo Sodražanom v pomoč!

ab.

Novice iz stare domovine

Iz Kamne gorice

Zelo malo se sliši iz Kamne gorice, vendar smo tudi tukaj ljudje, ki čutimo vse potrebe današnjega časa. Delamo požrtvovalno in si pomagamo med seboj.

Tudi volitve so v naši vasi uspele zelo dobro, saj imamo med seboj samo tri, ki bi želeli, da se vrne staro, vsi ostali pa smo enodušni za maršala Tita. Imamo tudi nekaj takih, ki niso volili. To so tisti, ki so se naselili v Kamno gorico. Ljudstvo v vasi je zelo nezadovoljno z njimi. Na dan volitev smo vsi vaščani šli pred njihove hiše in jim odkrito povedali, da nismo zadovoljni z njimi.

Na sestanke pridno hodimo in kulturno se tudi izobražujemo. Mladina zelo pridno dopisuje v "Sten-čas" in se vidi, da ima razumevanje za nove čase. Življenje v vasi poteka res v slogi in lepo. V predsednika krajevnega odbora imamo veliko zaupanje, ko nas je pošten. V medsebojnem tovarštvu bomo dokazali, da smo postali vredni, da se nam pomaga.

Naše življenje je težko. Nakovalo je naš kruh; izdelujemo žeblje z našimi žuljevimi rokami. Dne 17. novembra je bila obletnica, ko nas je okupator s silo odpeljal iz vasi v Ljubljano. Hotel nas je pridobiti za domobransko vojsko. Pa se nismo dali, ponudbo smo odbili in smo ponosni na to. Težki časi so bili takrat, danes so lažji. Da je res tako, je dokaz prelepa manifestacija iz naše vasi za maršala Tita in za republiko.

Rešek Janez.

CLEVELAND, OHIO

Preglejte žlebove—odtekališča—strehe in naročite takoj,

DA SE JIH POPRAVI PRVOVRSTNO
16354 EUCLID AVENUE, pri IVANHOE — GL 4540

Fairview Radio Repair

SALES — SERVICE

Popravimo radio aparate vseh izdelkov. — Popolna Elektronična posluga. Opremo za glasno oddajanje javnih govorov damo v najem.

10404 UNION AVENUE

BR 6288

Kirchner Beverage

8002 SUPERIOR AVENUE — HE 1320

PIVO — VINO — MEHKA PIJAČA

Mehka pijača v zabojih za ohlajanje, zabave, piknike.
Ohio Concord vina. — Prosta dostava.

Harvey's Home Equipment Co.

POPOLNA OPREMA ZA DOM

VOZIČKI ZA PUNČKE, posebnost \$7.95

LIKALNA STOJALA ZA OTROKE, \$2.95

7811 CARNEGIE AVENUE — EN 5848

Bedford's Pharmacy

205 EAST 156th STREET

IV 9636 — IV 9645

Zdravniške predpise izpolnjujemo točno.

MIHELY MOTORS

FINI RABLJENI AVTI

Pridite k nam predno kupite ali prodate vaš avto.

13416 ST. CLAIR AVENUE

GL 3985

POZDRAV SLOVENCEM!

HI SPEED GARAGE

JE SEDAJ POD NOVIM VODSTVOM

CARLSON

21820 LAKE SHORE BLVD.

Lubrikacija — moderna oprema — baterije

MARIE'S BEAUTY PARLOR

E. 69th ST. & ST. CLAIR AVE.

Odperto od 10. do 9.; zaprto ob sredah.

Odperto ob sobotah od 9. do 5.

Tel.: HE 6313 — HE 0157

Permanents \$5 in \$10 — za otroke brez shampoo in set \$3.

TRELEE AUTO SUPPLY CO.

2442 ST. CLAIR AVENUE

JACK J. FRIEDMAN, lastnik

Baterije, sedeži za avte, tajerji in druge avtne potrebščine po cenah, ki so nižje kot določene po OPA

CAPITOL FURNITURE COMPANY

6922 ST. CLAIR AVENUE

HE 4522

POPOLNA OPREMA ZA DOM

Vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

"THE HOUSE OF DIAMONDS"

WARD'S JEWELERS

15112 ST. CLAIR AVENUE,

pri Five Points

KRASNA ZLATNINA

VI-STELL DRESS SHOP

ZENSKA OPRAVA

Izdelujemo, popravimo in prenamerimo obleke.

Naša posebnost je krojenje nevestinih oprav

18827 ST. CLAIR AVENUE

IVanhoe 6321

The Aetna House Wrecking & Lumber Co.

IZDELOVALCI GARAŽ IN HIŠ

Splošna popravila in prenovljenja

NOV IN STAR LES

3674 EAST 93rd ST. — MI 1185

POZDRAV SLOVENCEM!

POLITO BEVERAGE CO.

PRODAJALCI FINIH VIN IN PIVE

612 PROSPECT AVENUE — MA 2040

729 EAST 152nd STREET — LI 9733

12515 ST. CLAIR AVE. — GL 3884

16379 EUCLID AVENUE — GL 6923

16880 LORAIN AVENUE — CL 6902

RAZNIMI DABILI

WILLOUGHBY, OHIO**Harwood's**

ZA ARROW SRAJCE IN KRAVATE
28 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO

Cut-Rate Furniture Store

NOVO IN RABLJENO POHISTVO PO ZMERNIH CENAH
5 SECOND ST. — WILLOUGHBY 142-W
WILLOUGHBY, OHIO

POSKUSITE NAJPRVO

WM. MEIL, Inc.

Trgovina z modnim blagom in moško opravo
64-66-68 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO

FRANZ JEWELRY

URE — ZLATNINA — SREBRNINA
DIAMANTNI PRSTANI

45 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO

MAPLE HEIGHTS, OHIO**J. Sanda**

ČEVLJI IN RUBBERJI
15501 BROADWAY
MAPLE HEIGHTS, OHIO

Phil Brozek

URAR IN ZLATAR
Popravila izvršimo v zadovoljstvo
MAPLE HEIGHTS, OHIO

SLOVENSKI OBRTRNIK — FRANK VRČEK**Maple Heights Tailoring & Dry Cleaning**

Krojačnica in čistilnica oblek
15319 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS, OHIO

Tip-Top Dry Cleaners

Čistimo — popravljamo — likamo
15783 BROADWAY — Tel.: Montrose 1144
MAPLE HEIGHTS, OHIO

W. J. Flaherty, Inc.

VSAGOVSTNA ZAVAROVALNINA
15590 BROADWAY — Tel.: Montrose 97
MAPLE HEIGHTS, OHIO

Maple Heights Restaurant

15201 BROADWAY
MAPLE HEIGHTS, OHIO
Izborna jedila — točna postrežba

Maple Heights Hardware

Splošna popravila — barve — plumberske potrebščine.
Zablokirane odvodne cevi odpremo brez kopanja.

15629 BROADWAY

Montrose 371

MAPLE HEIGHTS, OHIO

CLEVELAND, OHIO**GENERAL HEAT TREATING COMPANY**

941 Addison Rd. — EX 2111-2552

Tool Hardening—Hardening—Annealing—Tempering

—Straightening—Sandblasting—Normalizing—

Drawing—Cyaniding—Carburizing (Pack or Liquid

HINTZ-WERT & CO.

3496 EAST 93rd ST., vogal UNION AVE.
Radio aparati, plošče in električni predmeti.
SLOVENSKE PLOŠČE FRANK YANKOVIČA IN
ERNIE BENEDICTA
BR 3496

POD NOVIM VODSTVOM

TWIN CHEF DRIVE-IN

17585 LAKE SHORE BLVD.

Fina jed — poskusite našo postrežbo.

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

Lionel je namršil obrvi, ko je čul to razlago.

— Vašo izjavo jemljem s hvalečnostjo na znanje, je dejal zdravniku. Jasno je, da je povzročitelj zločina moral nekda živeti v Indiji.

— O tem ne dvomim niti najmanj.

Zdravniki so odšli in prepustili Lionela njegovi bolesi. Toda komaj so gili zunaj, je poklical Tolliama.

— Daj mi površnik in brown-ing, mu je dejal resno. Proč moram. Ti pa pod nobenim pogojem ne zapusti te sobe.

Goreče je poljubil ledeno čelo mrtve in zdirjal je ven. Šel je naravnost k policijskemu direktorju.

**PETI DEL
PODEMSKO MESTO**

Prvo poglavje

Ploščica iz slonove kosti

Po umoru Bradyjeve soproge je Misterija izginila: vse iskanje detektivov je ostalo brez uspešno.

Lionelu pa je govorila slutnja, da sovražnica ni zapustila mesta. Dokaz temu je bil že ta, da se je dan pozneje, ko je policija preiskala "Železno hišo", skrivališče Mygalov, izvršil drzen rop demantov.

Neki dan je Lionel sedel v svoji sobi in premišljal zadnje dogodke. Slučajno je vtaknil roko v žep svoje suknje in našel v njem ploščico iz slonove kosti, ki jo je bil pobral blizu Nao-linega trupla. Bila je podolgovata jajčaste oblike in vanju je bila vrezana črka kitajske abecede.

Položil je ploščico na mizo poleg listine, ki jo je bil nekdanji vzel Misteriji, a niti napis na ploščici, niti listine ni razumel. Najbolj zanimivo je bilo to, da se je sredi hieroglifov nahajal velik demant, obdan od raznih vrst podob, živalskih in rastlinskih.

Brezdomno imam ključ misterija v rokah, je dejal v svoji nepotrpežljivosti; jezi me, da uganke ne morem rešiti. Zakaj nisem šel h kakemu specialistu?

Čudno se mu je zdelo, zakaj mu ta tako enostavna rešitev ni prišla že prej na misel.

Četrta ure pozneje je potrkal na vrata starega Honorija Pycrafta, ki so ga dobro poznali vsi ladijski kapetani in graditelji brodov; že dvajset let je iz-

vrševal posel prevajalca in izvedenca za vse jezike Daljnega Vztoka. Starec je stanoval v šestem nadstropju zanemarjenega poslopja v podstrešju, ki je dobivalo dnevno luč skozi okrogla okna na stropu. Soba je bila tako polna knjig in manuskriptov, da je bilo težko vstopiti in ne pohoditi kake v usnje vezane knjige, papirnatih zavitkov ali rokopisov.

Mr. Pycraft je bil pravi učenjak, a prav nič slavohepen. Večkrat ni šel po cele dneve od doma; ves je bil zaverovan v znanstveno raziskovanje. Družbo mu je delala edino papiga Vanikoro, izredna žival, ki je znala na pamet cele strani iz Konfucija ali Li-taj-peja.

Učenjak je nosil črno obleko, ki so se ji komolci od starosti že kar svetili. Bil je debel, dobrušen možak z zlatimi naočniki in rdečerjavo lasuljo skodranih las. Silno uljudno je sprejel Lionela.

— Brezdomno prihajate radi nekega prevoda, je vprašal.

— Gre za to, da mi pojasnite tole dvojno pisanje, je dejal yachtsman in izročil Mr. Pycraftu ploščico iz slonove kosti in papirje, ki jih je bil ugrabil Misteriji.

— Kar se tiče teh hieroglifov, je dejal starec, ko si jih je natančneje ogledal, mislim, da jih bom znal čitati. Imel sem že precej enake v rokah, a to bo trajalo nekaj časa.

— Koliko?

— Najmanj osem ali deset dni. Za — za tako delo je treba mnogo potrpežljivosti; kar se pa tiče plačila, ne morem zahtevati manj kot deset dolarjev.

— To ni mnogo, je dejal Lionel in se nasmehnil; ta listina je zame take važnosti, da vam obljubim, če jo razrešite, sto dolarjev.

— To je mnogo preveč, je dejal Mr. Pycraft in zardel; ne bi vam hotel krasti vašega denarja.

— Rekli sem sto dolarjev in pri tem ostane, je dejal Lionel, ki mu je ugajala ta nesebičnost. Toda kaj pravite k slonokoščeni ploščici?

— Črke, ki so urezane vanjo, ne nudijo nikakega smisla. To je neke vrste novce, s pomočjo katerega se spoznavajo člani kake kitajske družbe med seboj. Videl sem že take in enake stvari.

Lionel je ploščico spet vtaknil v žep.

— Ravno v tem je skrivnost, ki bi jo rad razjasnil.

— To ni ravno prijetna stvar. Morali boste iti v kitajski del mesta, in če vam bo možno, prodreti v podzemeljsko mesto. Lionel ga je začudeno pogledal.

— Ali verujete torej, je vprašal Mr. Pycrafta, na ono bajko, ki trdi, da so Kitajci pod svojim mestnim delom izkopali podzemsko mesto?

— Prepričan sem o tem. Sicer je pa to splošno znano.

— Čudno, da policija o tem ničesar ne ve.

— O, gotovo ve o tem. Toda ker zahajajo tja samo Kitajci, detektivom niti v glavo ne pride, da bi vtikali svoj nos v luknje, iz katerih nikoli ne bi prišli živi. Sicer pa ima policija dovolj opravka v evropskem delu mesta, kjer komaj vzdržuje red.

— Vidim, je dejal Lionel, da bo moja naloga težavna.

— Čujte, je dejal Mr. Pycraft, potem ko se je trenutek obotavljal. Ali hočete dober nasvet? Zdi se mi, da ste pošten in iskren gentleman in prepričan sem, da nimate zlobnih namenov.

Ker je Lionel ugovarjal, je nadaljeval:

— Imam dovolj skušenj, da spoznam ljudi na prvi pogled. Rekli bi vam, da stopite h Kuan-Tingu, prodajalcu zanimivosti.

— Poznam njegovo prodajalno.

— Mislim, da vam ne povem ničesar novega, če vam rečem, da se Kuan-Ting pod pretvezo trgovanja peča z najrazličnejšimi umazanimi obrtni in baje celo z zarotami. Če je res, kar se govori, je več ali manj v zvezi z večino tajnih društev in če hoče, vam pove, čemu služi ta ploščina.

Lionel se je prisrčno zahvalil Mr. Pycraftu in mu plačal vnaprej polovico za prevod listine obljubljenе vsote.

Ko se je poslavljaval od starca, mu je ta še dejal:

— Predvsem pa bodite previdni. Premislite si dobro, predno stopite v kako podzemsko luknjo, kajti tam smete računati samo na samega sebe. Policija si ne upa nikoli v take brloge.

Od prevajalca je Lionel takoj hitel k Kuan-Tingu. Njegova precej razkošno opremljena prodajalna je bila natrpna s porcelansko posodo, zaboji čaj in slonovno kostjo. Toda noben teh predmetov ni bil velike vrednosti. Bile so stvari, ki se dobijo povsod po bazarjih. Ko je Lionel vstopil, je Kuan-Ting, oblečen v krasno oblačilo iz modre svile, in z lasmi, spletenimi po antični modi v dolgo kito, razkazoval svoje stvari kupcu, pred katerim se je ne prestano ponižno klanjal. Lionel je takoj opazil suženjsko nizkotnost, krvoločnost in zahrbtnost, ki jih je razodeval trgovčev obraz.

Čakal je, da Kuan-Ting odpravi svojega kupca in si je med tem ogledoval razstavljenе stvari. Kar pogrelo ga je pa, ko je opazil v kotu prodajalne na sivem papirju, ki je bil obešen na steno, napis, ki je bil čisto isti kot na slonokoščeni ploščici, katero je imel v žepu.

Tu se mu je Kitajec približal in se s pretirano spoštljivo vestjo priklonil pred njim:

— Ali si želi vaše preblagorodje ogledati dragocene umetnine, ki sem jih dobil včeraj s parobrodom iz Sanghaja? Imam porcelan, ki je lahek kot lupina fazanovega jajca, akvarele, slikane s podganskimi brkami in nežne kot dihi pomladi; imam slonovo kost, izrezljano iz enega samega kosa, veliko kot breskino jedro, na njej je urezanih dvanaest oseb in to delo je trajalo deset let; imam riževo vino v svilenih steklenicah ...

(Dalje prihodnjič)

CLEVELAND, OHIO

Pozdrav vsem Slovencem

od

DOBREGA PRIJATELJA

NAŠE GLEDALIŠČE JE UMETNO PREZRAČENO
TER JE SEDAJ NANOVO DEKORIRANO.
Kažemo britske in ameriške filme.

University Theatre

10606 EUCLID AVENUE

DOLGA PREDSTAVA ZA MAJHNO VSTOPNINO
Izvrstni sedeži in postrežba kot v večjih gledališčih

Astor Theatre

8405 HOUGH AVENUE

Crawford Laundry

1711-1715 CRAWFORD ROAD

Prvovrstno delo po zmernih cenah

FRANK LEWIS, last.

CE 4331

East 79th St. Garage

1238 EAST 79th STREET — ENdicott 2887

Towing & Road Service

Izvršimo splošna popravila na avtih

JOSEPH A. CIPITI, lastnik

POZDRAV VSEM SLOVENCEM

Zeitz Mold & Die

1121 EAST 185th STREET

Rouge Machine Co.

TOOLS — JIGS — JOBBING

1435 EAST 66th ST. — HE 4809

Superior Hat Co.

7808 SUPERIOR AVENUE

ROČNO DELANI KLOBUKI

Klobuke čistimo in zlikamo kot v tovarni

Social Co-operative Inc.

9205 EUCLID AVENUE

Kadilne pipe naredimo po naročilu, jih popravimo in čistimo v vaše popolno zadovoljstvo.

H & H Grinding Company

PRODAJALCI POTREBŠČIN ZA BRIVNICE IN
FINIH NOŽEV

2129 EAST 2nd ST., vogal HIGH AVE.

POD NOVIM VODSTVOM

Johnny's Record Shop

5815 SUPERIOR AVENUE

V KRAKEM BOMO PREJELI VELIKO ZALOGO RAZNIH
SLOVENSKE PLOŠČE

Ideal Dairy Company

1365 ADDISON ROAD — ENdicott 1962

Prodajamo na debelo in drobno

MILES GERRARD

LAKESHORE & NEWTON

Euclid, Ohio

Gasolin, olje in avtne potrebščine

TUDI POPRAVLJAMO

INSUL-WOOL INSULATION CO.

3820 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 6874

Prihranite si z izolacijo na kurivu in obvarujte vaš dom pred odvišno vročino

THE FORMAL CLEANERS

DOBRO ČISTENJE ZADOVOLJI ODJEMALCE

1194 EAST 79th STREET

HEnderson 3050

TRGOVINA, KJER DOBITE BOLJŠI**STENSKI PAPIR IN BARVE**

Nekatere naše posebnosti!

STENSKI PAPIR

Velika izbira. Oglejte si naše posebnosti po nizkih cenah.

KEMTONE**TEXOLITE****TONEX****MAGIČNA BARVA**

za na stenski papir

ŠIVALNI STROJ**ZA OTROKE**

V resnici deluje!

Trden in precizen

2.98

LINOLEJSKE**PREPROGE**

9x12—za kuhinjo—družabno in obedno sobo. Veliko v zalogi.

BARVE

Valspar barve in varniš Dupont vrste aluminij

MILNI PRAŠEK**IN MILNI KOŠČKI!**

Kupite v katerikoli količini želite

KRASNE SLIKE V**OKVIRJIH**

z ogledali

4.98

Vrednost 7.50

Mere 26x32

Ena zaloga**MAJHNIH PREPROG**

Fine bombažne

24x48 inčev—1.69

Vrednost 2.98

OGLEJTE SI NAŠA OKNA

THE U. S. WALLPAPER & PAINT COMPANY

SEDAJ NA 6001-6009 EUCLID AVE.

Dovajamo na dom—HE 6944